

KRASICKI IGNACY

PALINODIA

Krasicki Ignacy

Palinodia

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=23540970

Palinodia:

Аннотация

Ciesz się klasyką! Miłego czytania!

Содержание

Конец ознакомительного фрагмента.

Ignacy Krasicki

Palinodia

Palinodia – grecka nazwa utworu odwołującego wszystkie stawiane komuś zarzuty. Przykładem odwołania jest *Pieśń 16* z ks. I Horacego, w której stara się on zjednać kochankę obrażoną uprzednio złośliwą satyrą: „Nad piękną matkę gładza jeszcze córo! / Znam, żem przewinił wolnym rymem; którą / Chcesz włoż nań karę: czy komina warty, / Czy, by po morzu błędne gonił karty. / (.....) / Poprzestań żalów; i mnie w wieku młodym, / Niebacznym bystra krew była powodem; / Kiedym się gniewnym uniesiony błędem, / Rzucił za piórka ostrego zapędem. // Już ci przyrzekam na sumnienie moje, / Że jadowite żądło mu przykroję / I wziętą z zyskiem przywrócę ci sławę, / Rzuć tylko na mnie oczy twe łaskawe.” (Przekład A. Naruszewicza, tytuł: *Do Panny* [w książce:] A. Naruszewicz, *Dzieła*, Warszawa 1778, t. IV, s. 17–18). Tytuł *Palinodia* (w wyd. Dmochowskiego tytuł *Odwołanie*) jest użyty przez Krasickiego w sensie ironicznym i jak cały utwór nie jest odwołaniem. [przypis redakcyjny]

Na co pisać satyry? Choć się złe zbyt wzniosło,
Przestańmy. Świat poprawiać – zuchwałę rzemiosło.
Na złe szczerłość wychodzi, prawda w oczy kole;
Więc już łajać przestanę, a podchlebiać wolę.

Których więc grzbiet niekiedy, mnie rozum nawrócił¹,
Przystępujcież, filuty, nie będę was smucił.
Ciesz się, Piętrze, zamożny, ozdobny² i sławny,
Dobrym kunsztem urosteś, nie złodziej, lecz sprawny,
Nie szalbierzu, lecz dzielny umysłów badaczu,
Nie zdrajco, ale z dobrej pory korzystaczu,
Nie rozpustny, lecz w grzeczne krotofile płodny,
Przystap, Piętrze, bezpiecznie, boś pochwały godny³.
Ciesz się, Pawle. Oszukać to kunszt doskonały,
Tyś mistrz w kunszcie, więc winne odbieraj pochwały.
Fraszka Machijawelów wykręty i sztuki⁴,
Przeniosłeś głębokością tak zacnej nauki
Wytworność przeszłych wieków. Uczniów ci przybywa,
Winszuję ci, ojczyzno moja, bądź szczęśliwa.
Janie zacny, coś ojców majątność utracił,
Fraszka złoto, masz sławę, masz tych, coś zbogacił.
Brzmi wdzięczność, miło słuchać, choćby i o głodzie.
O szczęśliwa ojczyzno! szczęśliwy narodzie!

---

¹ *Których więc grzbiet... nawrócił* – tj. chłosta. [przypis redakcyjny]

² *ozdobny* – strojny, wykwintny. [przypis redakcyjny]

³ W brulionie satyry przekreślił Krasicki dalszy ciąg charakterystyki filuta: „Dogodziłeś twym żądom, a gdyś sztucznie szeptał, / Choć (jak mówią niektórzy) wszystkieś względy zdeptał, / Ja nie wierzę. Statysto, zacny i ostrożny! / Wielkim jesteś człowiekiem, boś jaśnie wielmożny.” (I. Krasicki, *Satyry i listy*, s. 120). [przypis redakcyjny]

⁴ *Machijawelów wykręty i sztuki* – Niccolo Machiavelli (1469–1527), polityk i historyk florencki, „sławny przez swoje polityczne, ale wykrętne i rzetelności przeciwne pisma”. (*Zbiór potrzeb. wiad.*). Jako teoretyk władzy absolutnej zalecał panującym zręczność, przebiegłość i bezwzględność, nie krępowaną żadnymi normami etycznymi. [przypis redakcyjny]

Masz umysł wyborne, dusze heroiczne,
Zewsząd wielkie przykłady, wspaniałe i liczne,
Zewsząd... Po cóż te śmiechy? Niech Zoil⁵ uwłacza,
Niechaj zjadliwe pióro w żółci coraz macza,
Nie przeprze. Ci, co satyr udali się drogą,
Mszczą się na wielkich, że być wielkimi nie mogą.
Ta pobudka, co bardziej niż żarliwość wzrusza,
Wzbudziła Juwenala⁶ i Horacjusza⁷.
Kiedy pod pretekstami obyczajów zdrożnych
Targali się wśród Rzymu na jaśnie wielmożnych,
Gdy sztydził z konsulów⁸ mimo ich topory,
A co skarb (jak zazwyczaj) okradły kwestory⁹,
Choć nie kradli otwarcie, byli połajani.

---

⁵ Zoil – „krytyk niepomiarowany, oszczerca swego wieku ludzi uczonych. Jego imię stało się powszechną nomenklaturą nieprawych krytyków. Żył za czasów Ptolomeusza Philadelfa, króla Egiptu”. (*Zbiór potrzeb. wiad.*). [przypis redakcyjny]

⁶ Juwenal – Iunius Decimus Iuvenalis, satyryk rzymski z I w. n. e., słynny z krytyki warstwy rządzącej ówczesnego Rzymu. „Pisarz ten satyr, wszystkich innych w zwięzłości i wytworze przewyższył” – mówi o nim Krasicki w dziele *O rymotwórstwie i rymotwórcach*, nazywając go równocześnie „żarliwym obyczajów strażnikiem i obrońcą”. (I. Krasicki, *Dzieła proza*, t. III, s. 176). [przypis redakcyjny]

⁷ Horacjusz – Quintus Horatius Flaccus (63 p. n. e.—8 n. e.), poeta rzymski, autor liryk, satyr i listów, o którym Krasicki powiedział, że jest „najślawniejszy w rodzaju swoim rymotwórca”. (*Zbiór potrzeb. wiad.*). [przypis redakcyjny]

⁸ konsul – „w czasie Rzeczypospolitej Rzymskiej najwyższa władza do roku tylko trwająca; dwóch zaś corocznie konsulów obierano”. (*Zbiór potrzeb. wiad.*). Asystą konsulów było 12 liktorów, o których por. Pan niewart sługi, przyp. do ww. 103–104. [przypis redakcyjny]

⁹ kwestor – w starożytnym Rzymie urzędnik zarządzający skarbem państwa. [przypis redakcyjny]

Augury¹⁰, z charakteru chociaż poważani,
Chociaż w mocy, w kredycie¹¹ bywali ustawnie,
Choć ostrożnie grzeszyli, łajano ich jawnie.
Nie wiedzieli prostacy, że co lud obchodzi¹²,
Że co małym nie wolno, to wielkim się godzi,

---

¹⁰ *Augury* – „u Rzymian zwali się kapłani, którzy z lotu ptaków czynili wieszczbiarstwa. Rozciągały się te wieszczby [...] do sposobu jedzenia lub krzyków ptaszyc. Zabobonność ta powszechna prawie była u wszystkich narodów. [...] Augures u Rzymian z najznamienitszych obywatelów wybierani bywali”. (*Zbiór potrzeb. wiad.*). Wróżb nadużywali często augurzy do celów osobistych i politycznych. [przypis redakcyjny]

¹¹ *kredyt* – zaufanie, wiara. [przypis redakcyjny]

¹² *co lud obchodzi* – co lud oburza. [przypis redakcyjny]

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.